

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Datum

14 maart 2023

Opgesteld door

_____

Samengewerkt met

Miinisteries van EZK, IenW,
SZW, VWS, JenV, AZ en VRO,
VNG, CZW, FEZ

Bijlage(n)

2

Aan Minister BZK
Van Directeur DenB

nota

Beleidsbrief aanpak burgerfora en burgerparticipatie

Aanleiding

Op de MR van 17 maart staat de beleidsbrief over de aanpak burgerparticipatie en burgerfora geagendeerd.

Geadviseerd besluit

Ondertekening van bijgaande brief ter verzending aan de Tweede Kamer met als bijlage het onderzoeksrapport *Burgerparticipatie op nationaal niveau* van bureau Berenschot.

Kern

In de brief schetst u hoe het kabinet burgers bij keuzes en vragen rond grote, urgente maatschappelijke vraagstukken wil betrekken. Maatschappelijke dialoog via gelote burgerfora in combinatie met (digitale) vormen om de bredere samenleving te betrekken worden benoemd als een eigentijdse manier om de representatieve democratie te versterken. De brief benoemt de relevante randvoorwaarden daarbij en gaat ook in op de mogelijkheden en voorgenomen activiteiten om burgers te betrekken op de specifieke thema's van klimaat en energie, vergrijzing en wonen en bouwen. U gaat hierbij in op de verschillende recente moties van de Kamer over burgerparticipatie en burgerfora. Tot slot besteedt de brief aandacht aan de mogelijkheden om op decentraal niveau de mogelijkheden voor burgerparticipatie te vergroten.

Toelichting

Aan de Tweede Kamer heeft u bij de begrotingsbehandeling een brief toegezegd waarin u namens het kabinet ingaat op de vraag hoe burgers meer invloed en zeggenschap kunnen krijgen in beleid en politieke besluitvorming op nationaal niveau. Daarbij zou u ook ingaan op de verschillende recente moties van de Kamer over burgerparticipatie en burgerfora.

U gaat in de brief eerst in algemene zin in op de koers en bredere aanpak van burgerparticipatie op nationaal niveau. Hierbij verwijst u naar een in opdracht van BZK door Berenschot uitgevoerde verkenning naar wat qua (burger)participatie op nationaal niveau juridisch kan en moet en naar wat al aan participatie plaatsvindt. Het onderzoeksrapport wordt bijgevoegd bij de brief.

De onderzoekers geven aan dat zowel bij het gehoord worden bij parlementaire processen als bij het bieden van meer invloed bij de beleidsvoorbereiding of uitvoering verbetering mogelijk is. De onderzoekers roepen op tot een rijksbrede, doordachte positie ten aanzien van participatie en adviseren om te beginnen met de opgaven en vraagstukken die mensen raken, daar de juiste participatievormen bij te zoeken en gebruik te maken van de kennis en de materialen die er al zijn en te leren. Als aandachtspunt benoemen ze ervoor te waken om een diversiteit van groot opgetuigde participatievormen in te zetten die veel vergen van burgers en medewerkers. Elke participatievorm heeft voorwaarden voor succes en een veel voorkomende is dat ze reële invloed moeten geven. U onderschrijft de adviezen en benoemt vervolgens gericht de kabinetsinzet en aanpak.

Onze referentie

2023-0000147847

Datum

14 maart 2023

U benoemt maatschappelijke dialoog via gelote burgerfora in combinatie met (digitale) vormen om de bredere samenleving te betrekken als een eigentijdse en kansrijke vorm om onze representatieve democratie op nationaal niveau te versterken. U stelt voor om deze kabinetsperiode 1 a 2 burgerfora te organiseren in combinatie met een bredere maatschappelijke dialoog, te beginnen op thema van energie en klimaat. U benoemt relevante randvoorwaarden en gaat ook in op de mogelijkheden en voorgenomen activiteiten om burgers te betrekken op de specifieke thema's van klimaat en energie, vergrijzing en wonen en bouwen. Hierbij reageert u ook op de motie van lid Heerma ("Instellen van een burgerberaad om de samenleving te betrekken bij de vraagstukken van vergrijzing"). De minister van VWS zal de Tweede Kamer voor de zomer informeren over de mogelijkheden van een burgerforum over het ouderenbeleid in de zorg. Dit meldt u in de brief.

In de CBJ van 21 februari wierp JenV de vraag op of staatsrechtelijk van tevoren kan worden afgesproken welke opvolging aan een burgerforum wordt gegeven. In overleg met JenV is het in de brief nu zo geformuleerd dat kabinet en Kamer na afloop van het burgerforum "de aanbevelingen in ontvangst nemen en besluiten over de opvolging hiervan". Die formulering is staatsrechtelijk zuiver en borgt tegelijkertijd serieuze weging/besluitvorming over het advies van het burgerforum door kabinet en Kamer.

Het jaar 2023 benutten we om de rijksbrede positie ten aanzien van participatie verder te doordenken, zoals Berenschot adviseert. Eerste stap is om eind maart in een interdepartementale inspiratiesessie over het onderzoek van Berenschot te bespreken of nadere beleidsregels noodzakelijk en wenselijk zijn en wat er eventueel verder nodig is aan instrumentarium en ondersteuning.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan TK	
2	Rapport Berenschot	